



# Πως ο Covid-19 επηρεάζει το παγκόσμιο εμπόριο

Ο όγκος του παγκόσμιου εμπορίου αναμένεται να μειωθεί από 13% μέχρι 32% (WTO, 2020), μέσα στο 2020, καθώς ο κορονοϊός έχει καταστρέψει την ομαλή λειτουργία της παγκόσμιας οικονομίας



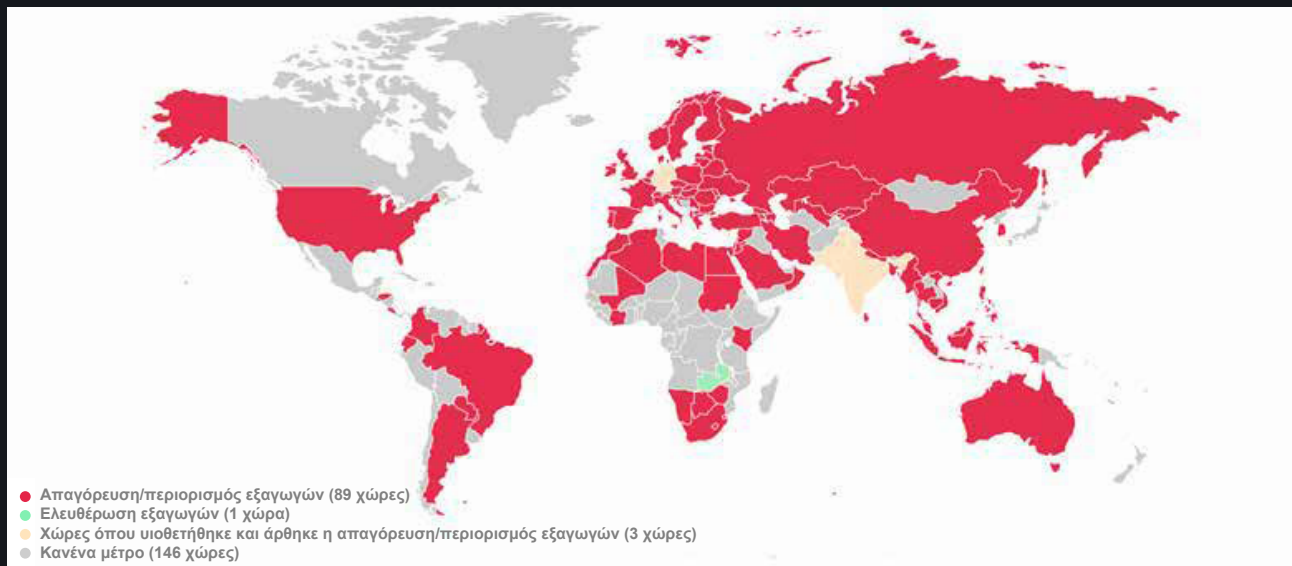
**Ο νέος κορονοϊός έχει εξαπλωθεί σε όλα τα μήκη και τα πλάτη του πλανήτη**, αφήνοντας στο πέρασμά του εκατοντάδες χιλιάδες νεκρούς, δισεκατομμύρια ανθρώπους σε lockdown και ολόκληρους κλάδους σε αναστολή λειτουργίας. Άμεσο αποτέλεσμα των παραπάνω, αποτελεί η μείωση της κατανάλωσης σε σημαντικούς τομείς της οικονομίας, που σε συνδυασμό με την περιρρέουσα αβεβαιότητα στο παγκόσμιο οικονομικό στερέωμα, οδηγούν το παγκόσμιο εμπόριο, σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα.

Οι περισσότερες χώρες, προκειμένου να

περιορίσουν την εξάπλωση και να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της νέας πανδημίας αναγκάστηκαν να αποκλείσουν τις εισροές ταξιδιωτών από άλλα κράτη, αλλά και να απαγορεύσουν ή να περιορίσουν τις εξαγωγές ορισμένων αγαθών. Πιο συγκεκριμένα, πολλές οικονομίες κλήθηκαν να απαγορεύσουν τις εξαγωγές ειδών πρώτης ανάγκης, όπως είναι μάσκες και γάντια, νοσοκομειακός εξοπλισμός, φαρμακευτικά και φαγώσιμα προϊόντα κλπ. Άμεσο αποτέλεσμα είναι η ανύψωση προβλημάτων στις εφοδιαστικές αλυσίδες.

## Πρόσφατα μέτρα εξαγωγών

Για προϊόντα πρώτης ανάγκης (π.χ. γάντια μάσκες, φαρμακευτικά προϊόντα, αντισηπτικά, φαγώσιμα κλπ.)



Πηγή: International Trade Center (2020)

Επεξεργασία: DK Market Research & Business Analysis Dpt. (2020)

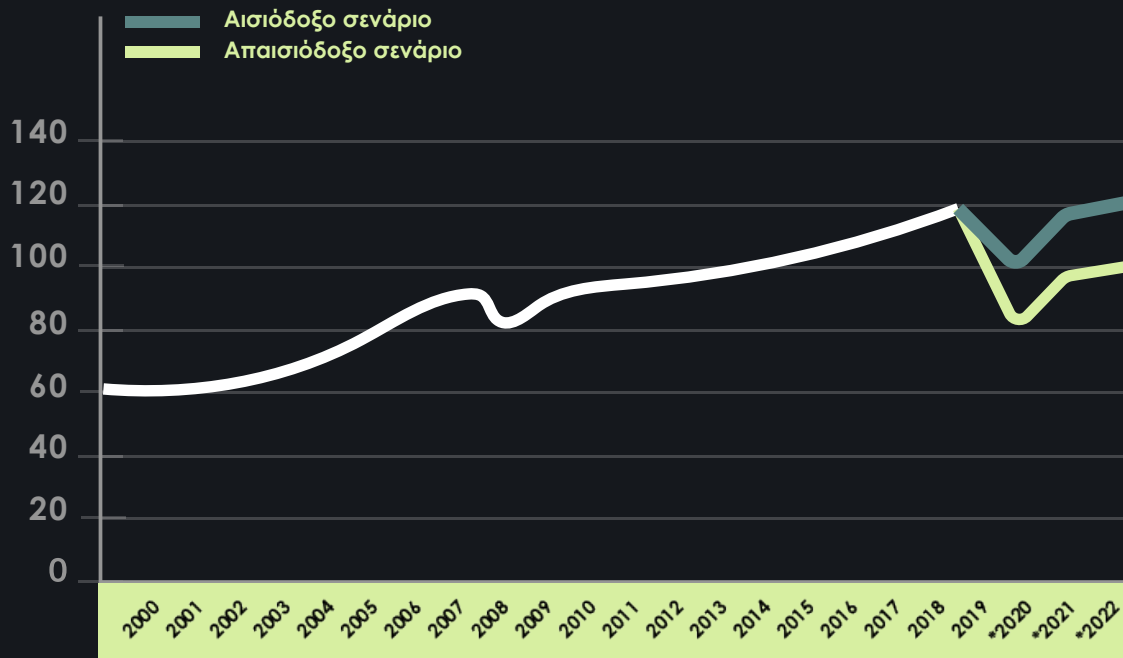
Έχοντας υπόψη τα προαναφερθέντα, το παγκόσμιο εμπόριο ενδέχεται να οδηγηθεί σε μια συρρίκνωση μεγαλύτερη και από αυτή της χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008-2009. Το σημαντικότερο στοιχείο της διανύουσας κατάστασης, σε σύγκριση με αυτή του 2008-2009, είναι ότι πρόκειται για μια κρίση υγείας. Συνεπώς, το μέλλον της οικονομίας καθίσταται πιο επισφαλές, εφόσον δεν είναι εφικτό κάποιος να

γνωρίζει με σιγουριά το χρονικό διάστημα επιστροφής στην κανονικότητα.

Αναφορικά με την πορεία του παγκόσμιου εμπορίου, ήδη το 2019 είχε παρουσιάσει επιβράδυνση κατά **-0,1%**, ένεκα του εμπορικού πολέμου και της αβεβαιότητας του Brexit. Η μελλοντική του εξέλιξη εναπόκειται στη δικαιοδοσία του covid-19.

# Όγκος παγκόσμιου εμπορίου εμπορευμάτων (2000-2022\*)

(Δείκτης, 2015=100) (\*πρόβλεψη)



Πηγή: World Trade Organization (2020)

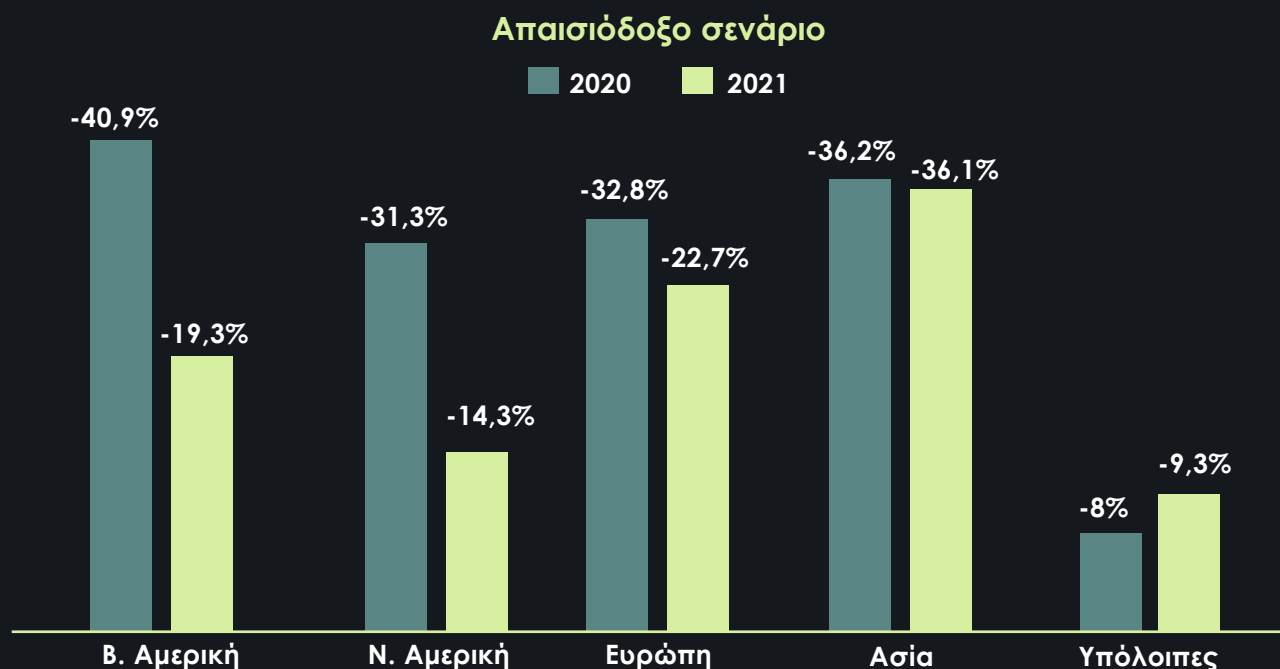
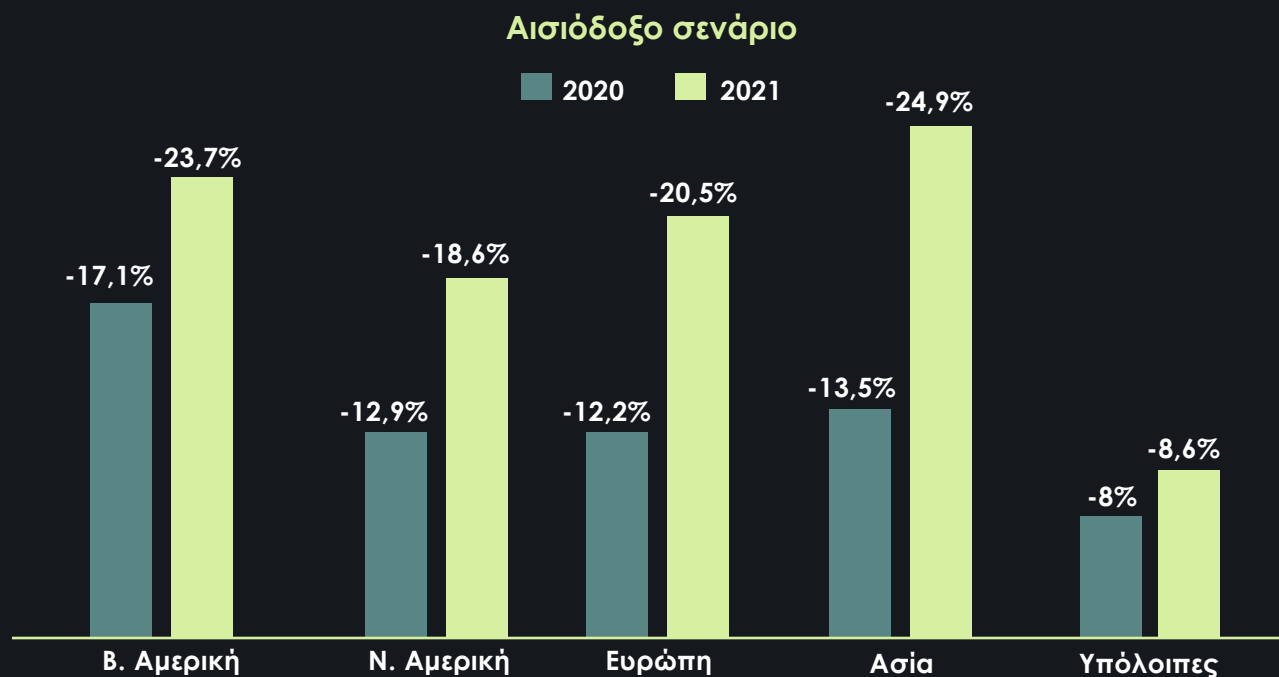
Επεξεργασία: DK Market Research & Business Analysis Dpt. (2020)

**“Ο όγκος του παγκόσμιου εμπορίου αναμένεται να μειωθεί από 13% μέχρι 32%, εντός του 2020.”**

Αναλυτικά, **το μέλλον του παγκόσμιου εμπορίου** μπορεί να διαχωριστεί σε δύο σενάρια και έτσι να προβλεφθεί. Το αισιόδοξο σενάριο αναφέρεται σε μία μείωση του όγκου του παγκόσμιου εμπορίου κατά περίπου **13%**, που ακολουθείται από μία ισχυρή ανάκαμψη το 2021, στα προ κορονοϊού επίπεδα. Το δεύτερο σενάριο είναι πιο απαισιόδοξο με μια μεγαλύτερη μείωση της τάξεως **32%**. Σε αυτή την περίπτωση, η ανάκαμψη προβλέπεται πιο παρατεταμένη, με τον όγκο του παγκόσμιου εμπορίου να μην επιστρέφει στα επίπεδα πριν την εμφάνιση του ιού.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η συρρίκνωση του εμπορίου το 2008-2009 άγγιξε το **13%**, με την τάση του να μην επιστρέφει σε αυτή που ακολουθούσε πριν την ύφεση. Στη σημερινή περίπτωση, ο πιο σημαντικό παράγοντας εξέλιξης του εμπορίου, είναι ο χρόνος που θα κυκλοφορήσει το εμβόλιο ή κάποιο φάρμακο, που θα επιτρέψει στην οικονομία να επαναλειτουργήσει κανονικά. Επίσης, ζωτικό ρόλο έχουν και τα επεκτατικά μέτρα που λαμβάνουν οι ασκούντες οικονομικής πολιτικής και το πως αυτά θα επιδράσουν μεσοπρόθεσμα στα βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της παγκόσμιας οικονομίας.

# Πρόβλεψη μεταβολής παγκόσμιου εμπορίου εμπορευμάτων, ανά περιφέρεια (2020-2021)



Πηγή: World Trade Organization (2020)

Επεξεργασία: DK Market Research & Business Analysis Dpt. (2020)

## “Σε ένα απαισιόδοξο σενάριο, η Β. Αμερική και η Ασία θα αντιμετωπίσουν μείωση του όγκου εμπορίου τους κατά περίπου 40%”

Τα δεδομένα λιμένων, ακτοποϊκών και αεροπορικών γραμμών υποδεικνύουν ισχυρές ενδείξεις της μείωσης του εμπορίου, που παρατηρούνται από την στιγμή της εμφάνισης του ιού. Οι ενδείξεις αυτές εντοπίζονται αρχικά από την Ασία και στη συνέχεια εξαπλώνονται στον υπόλοιπο κόσμο.

Η εξάπλωση πρόκειται να συνεχιστεί μέχρι την επιστροφή της παγκόσμιας οικονομίας στην κανονικότητα. Λαμβάνοντας υπόψη και τα δύο σενάρια, όλες οι περιφέρειες θα αντιμετωπίσουν διψήφιο αριθμό συρρίκνωσης των εμπορικών ροών τους, εκτός από τις χώρες της Αφρικής και της Μέσης Ανατολής.

Και στις δύο περιπτώσεις η Ασία και η Β. Αμερική πρόκειται να αντιμετωπίσουν τις μεγαλύτερες δυσκολίες, καθώς η μείωση του όγκου εμπορίου, ενδέχεται να φτάσει στα **40%** λαμβάνοντας υπόψη ένα απαισιόδοξο σενάριο. Η μείωση για την Ευρώπη και την Ν. Αμερικής, δεν αναμένεται να είναι σημαντικά μικρότερη, εφόσον το εμπόριο πρόκειται να συρρικνωθεί κατά **32,8%** και **31,3%** αντίστοιχα.

Ωστόσο, αν η πανδημία τεθεί υπό έλεγχο σύντομα, οι μειώσεις του 2020 θα μεταφραστούν σε ισχυρές ανακάμψεις το 2021, για όλες τις περιφέρειες. Στη συγκεκριμένη περίπτωση η επέκταση του εμπορίου το 2021 θα είναι μεγαλύτερη από τη συρρίκνωση του 2020, επιστρέφοντας έτσι στην ανοδική τάση που κατείχε στην περίοδο προ-κορονοϊού.

Από την άλλη πλευρά, σε ένα σενάριο μη έγκαιρης αντιμετώπισης της πανδημίας, τα αποτελέσματα στο μέλλον πρόκειται να είναι αντίθετα. Η ανάκαμψη του εμπορίου ενδεχομένως να επέλθει καθυστερημένα με τις συρρικνώσεις του 2020 να είναι μεγαλύτερες από τις επεκτάσεις του 2021, για την πλειοψηφία των περιφερειών. Έτσι η παγκόσμια ύφεση θα είναι παρατεταμένη, προκαλώντας οδυνηρές συνέπειες σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις.

Το συμπέρασμα που συνάγεται είναι ότι για πρώτη φορά στη σύγχρονη ιστορία, η οικονομία και το παγκόσμιο εμπόριο ερχονται αντιμέτωποι με μία πρωτοφανή οικονομική ύφεση. Μία οικονομική ύφεση η αντιμετώπιση της οποίας εξαρτάται κυρίως από την παγκόσμια επιστημονική κοινότητα και το πότε θα κυκλοφορήσει το εμβόλιο κατά της πανδημίας. Οι ασκούντες οικονομικής πολιτικής κατέχουν υποστηρικτικό ρόλο, προσπαθώντας να μετριάσουν απλώς τις οικονομικές συνέπειες της κρίσης.